

CLEVELANDSKA
"AMERIKA"

Izjava v tork in petek.

Izjava: Slov. tiskovna družba

Amerika.

Naročnina:
ZA AMERIKO: \$2.00
ZA EVROPO: \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti: \$2.50
Posamezne številke po 3 centi.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne sprejemajo in ne vračajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošljajo na:

Tiskovna družba 'AMERIKA'
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandka AMERIKA"
Issued Tuesdays and Fridays

Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
(a corporation)
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15.000 Slovenians
(Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Princeton 1277 R.

Entered as second - class
matter January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio
under the Act of Mar. 3, 1879.

No. 70 Fri. Sep. 2nd Vol III.

Ameriški Slovenci.

Vsek narod ima nekak potic in celo posamezni deli naroda imajo posebne naloge v pričelje naroda. Tako n. pr. skrbijo kmetje za živež in sirovi material, mesta pa skrbijo za tovarne in za trgovino ter za sole. En del naroda se peča z eno obrto, drugi del z drugo.

Kaj je pa naloga ameriških Slovencev?

Seveda prva naloga je, da se nam poštenu in kolikor mogoče dobro preživijo, da lepo uporabijo svoj čas, ki ga jim je Bog namenil živeti na svetu. Njih naloga je, da se zavedajo svojega rodu, da delajo temu rodu čast in ne sramote. Njih naloga je pa tudi, da pomagajo celiemu slovenskemu narodu, zlasti onemu v stari domovini do boljše bodočnosti in do večjega blagostanja.

Slovenec se že težko potuje in že radi tega mora ostati Slovenec. Za Angleža se ne more izdajati, ker ga izdaja jek. Nemci ga ne marajo v svojo sredo, tudi če govorji nemško. Slovenec je in Slovenec mora ostati že vsled razmer, zato naj pa vedno dela za svoj narod.

Se ena stvar je, na katero se moramo ozirati. Skoro ena četrtina ameriških Slovencev se povrne v domovino slej ali prej, bodisi da ostanejo tam stalno ali da gredo vsaj na obisk. In ravno ti rojaki imajo veliko nalogo, katere se dostikrat niti ne zavedajo, in to nalo bo treba večkrat poučljati kar najlaže storijo slovenski ameriški časopisi.

Ameriški Slovenec, to je tak ki ima res odprte oči in ki ima človeški razum, se silno loči od Slovencev v stari domovini. Ameriški Slovenec je svobodnega samostojnega mišljenja, se zanaša na svojo moč, ne priznava drugo avtoritete, kar tako ki je postavljena po ljudski želji in ki vlada v pričelju, ne pa za svojo lastno slavo ali za slavo cesarske hiše. Ameriškemu rojaku sta kak cesar ali pa štiriletni predsednik ameriške republike enaka. Morda se celo bolj spominje predsednika, ker je bil res postavljen od ljudstva, dočim je bil cesar postavljen "po milosti božji", ali z drugimi besedami zognjeni in mečem in z intrigami. Saj tudi v Ameriki nismo zoper vladarje. Tu-

di dedno vlogo bi lahko zavgorjali, ako bi bilo mogoče vladarje tako krotiti, da bi res delali za celo državo ne pa le za prid svoje hiše in v prid svoji "hišni politiki". Tako vlogo n. pr. angleški kralj, ki ima za vladarska dostojašča, vendar pa prepusti narodu, da se sam vlogo, on je le nekaka avtoriteta, ali zadnja instanca, da se prepreči dolgotrajni prepir med strankami.

O avstrijski vlogo seveda tege ne moremo reči. In v Avstriji je vlogo — cesar. Letos je Franc Jožef praznoval svojo osemdesetletnico. Hvalili so ga vsi narodi in ga proslavljali kot modrega vladarja. Nekateri so ga obenem izgovarjali, češ da on ni odgovoren za vse krivice, ki se gode posameznim avstrijskim narodom in stanovom. Kakor je pa pisec teh vrst navdušen za sivega starčka kot osebnega moža, ki je prebil že toliko bojev in imel take britke izkušnje v svojem življenju, vendar ga moramo ob soditi, da je faktično on krv vsega nazadnjaštva v Avstriji. Ministri delajo seveda po svoje, ker vedo, kaj je politika avstrijske vladarske rodbine že stoletja in stoletja, in da delajo po nazorih cesarja, četudi jim ta naravnost ne ukaže. Ako bi cesar rekkel samo eno živo besedo, da se postopa v drugačnem smislu, in cela država bi se ravnala drugače. On najda smer, in ministri in vlogo bode napravila podroben načrt in Avstrija se bode spremeni v moderno državo. Cesar je kriv, da je Avstrija nazadnjaška, ker je sam starokopiten, pod vplivom starih plemenitašev in sedesetletnih škofov in prelatov, ki spadajo še v srednjeveško dobo.

Cesar je kriv, da Slovani v Avstriji nimajo pravih pravic, on je kriv, da so Slov. na Ogrskem zatirani. Dobro je poklicati v spomin dogodek, ko je leta 1867 šla hrvatska deputacija k cesarju, da bi se pri novi ustavi ozirala vldaa tudi na Hrvate. Nagovorili so ga v hrvaškem jeziku, odgovoril jim nemško in jih skoro kar zapodil z dvora. Drugi dan so prišli Mažari. Bili so slovesno sprejeti in cesar jim je odgovarjal v mažarskem jeziku in jih lepo pogostil. In še tisto, leta se je sklenila dvozvezza, s katero je cesar Franc Jožef kot vladar prepustil ogrske Slovane na milost in nemilost Mažarom. On sam je tako postopal z manjšimi narodi, zato kaj bi ga sedaj osebno zagovarjali.

Zato pa imajo ameriški Slovenci, ki se povrnejo v stari domovino veliko nalogo, da take stvari poudarjajo: da omajajo med rojaki, ki niso bili iz svoje majčkene deželice, da se nobenemu ni potreba klanjati, ako ne ve zakaj. Ni se mu treba vstavljati z orožjem, treba je vstvariti pravo javno mnenje, spremeniti je treba sedanje mišljenje preprostega naroda, kar najlaže dosegajo, taki, ki so bili po svetu in imajo širje obzorje. Ni potreba velikih političnih govorov ali časnarskih preprirov, zasebni pogovori v domači vasi in lep vugled razumnega in tretjega rojaka, ki je bil v Ameriki, pomaga več, kot si mavadno mislimo. Samo to grdo strankarsko politiko pustiti na strani; ne se uklanjati nikomur, kdor ne razume modernih razmer, katerih klerikalci in slovenski liberalci pač ne znajo.

Tiste ameriške odločnosti in ponosa na svojo osebo, ki ga Evropeji tako občudujejo, je treba zanesti med "hlapčevki narod", kar ga nazivlje Cankar. To je naloga ameriških Slovencev. Vsi ameriški časopisi naj poudarjajo to misel in te nauke. To bode več koristilo slovenskemu narodu, kakor vse barbarski, za moderno Slovensko družbo sramotni članki v starokrajskih časopisi.

Iščelo se prodajalcu in prodajalki za veliko trgovino. Stal na službi Antonia Goleta in Jozefa Kreseta cel teden kosil v Lazih pri Planini. V nedeljo, dne 24. julija so šli skupaj v Cedar Rapids, Ia.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Nevarne berač. Že večkrat predkazovan, 46letni berač Florjan Posavec, rodom iz Kamne gorice pri Radovljici, ne more opustiti svojega tatarskega značaja. Klub bolezni hodi od hiše do hiše, ne le v ljubljanski okolici, njegova berglja in palica ga spremljata tudi v lepo Gorenjsko. Tako je prišel dne 9. avgusta v Tržič, kjer je menda posetil gospodin Francec Perka, ob tej priliki je pa zmanjkala natarkarci Jerici Bogatajevi natarkarska torbica, v kateri je imela 700 K denarja. Zandarmerija je zasledovala berača do bevk, kjer je izgubila sled. Ko je mestna policija o tativini izvedela, je začela o Posavcu poizvedovati ter nabrala toliko obtožilnega, da je izvršila pri njem v Cerkveni ulici, kjer stanuje hišno raziskavo, ki ni bila berz uspeha. Policia je namreč našla v nekem piskru več denarja. Ministrji delajo seveda po svoje, ker vedo, kaj je politika avstrijske vladarske rodbine že stoletja in stoletja, in da delajo po nazorih cesarja, četudi jim ta naravnost ne ukaže. Ako bi cesar rekkel samo eno živo besedo, da se postopa v drugačnem smislu, in cela država bi se ravnala drugače. On najda smer, in ministri in vlogo bode napravila podroben načrt in Avstrija se bode spremeni v moderno državo. Cesar je kriv, da je Avstrija nazadnjaška, ker je sam starokopiten, pod vplivom starih plemenitašev in sedesetletnih škofov in prelatov, ki spadajo še v srednjeveško dobo.

Cesar je kriv, da Slovani v Avstriji nimajo pravih pravic, on je kriv, da so Slov. na Ogrskem zatirani. Dobro je poklicati v spomin dogodek, ko je leta 1867 šla hrvatska deputacija k cesarju, da bi se pri novi ustavi ozirala vldaa tudi na Hrvate. Nagovorili so ga v hrvaškem jeziku, odgovoril jim nemško in jih skoro kar zapodil z dvora. Drugi dan so prišli Mažari. Bili so slovesno sprejeti in cesar jim je odgovarjal v mažarskem jeziku in jih lepo pogostil. In še tisto, leta se je sklenila dvozvezza, s katero je cesar Franc Jožef kot vladar prepustil ogrske Slovane na milost in nemilost Mažarom. On sam je tako postopal z manjšimi narodi, zato kaj bi ga sedaj osebno zagovarjali.

Zato pa imajo ameriški Slovenci, ki se povrnejo v stari domovino veliko nalogo, da take stvari poudarjajo: da omajajo med rojaki, ki niso bili iz svoje majčkene deželice, da se nobenemu ni potreba klanjati, ako ne ve zakaj. Ni se mu treba vstavljati z orožjem, treba je vstvariti pravo javno mnenje, spremeniti je treba sedanje mišljenje preprostega naroda, kar najlaže dosegajo, taki, ki so bili po svetu in imajo širje obzorje. Ni potreba velikih političnih govorov ali časnarskih preprirov, zasebni pogovori v domači vasi in lep vugled razumnega in tretjega rojaka, ki je bil v Ameriki, pomaga več, kot si mavadno mislimo. Samo to grdo strankarsko politiko pustiti na strani; ne se uklanjati nikomur, kdor ne razume modernih razmer, katerih klerikalci in slovenski liberalci pač ne znajo.

Kaplan Valentin Tomc v Smihelu je fantom, ki so se kopali pod kapljano pobral obliko in jo čisto navadno odnesel domov. Šele ko se mu je zagrozilo z žandarmerijo je obliko vrnil. Seveda starši otrok niso mirovali, ampak so vložili proti kaplanu tožbo. Pred sodiščem se je sklenila poravnava, in sicer pod pogojem, da plača kaplan za C. M. D. 25 kron, za dijaško kuhično 25 K in vse stroške.

Dne 15. avgusta so se splašili konji posestnika Kožarja iz Brezja in povozili njegovo ženo. Držuh ga je bolel Janez Gornik, 16 let star, je delal pri pekarskem mojstrovem Duilio Molinaro na Raketu, Neko popoldne je Gornik videl, da je njegov delodajalec obesil svoj suknjič na ograjo. To priliko je obdolženec urno porabil, ter izmaknil iz suknjiča 3 bankovce po 20 K, nato se pa odstranil z izgovorom, da ga trebuhi boli. Gornik, ki tativno priznava, je bil obsojen na tri meseca strogega zapora.

Bojevit kosec. Alojzij Lah, 22let star iz Oplotnice, je v družbi Antona Goleta in Jozefa Kreseta cel teden kosil v Lazih pri Planini. V nedeljo, dne 24. julija so šli skupaj v Cedar Rapids, Ia.

Zihertovo gostilno ter spili 2 litri vina. Nato so se začeli prepirati pri razdelitvi zaslužka, potem pa se zaradi plačila zapink. Med tem ko se je prepiral Lah z drugimi gosti, sta tovarša zapustila gostilno. Lah je pritekel za njima ter ju dohitel na cesti proti Logatu. Najprej je napadel z odprtim nožem vočeta, ga vrgel na tla in ga zabodel v desno stran prsnega koša, nato pa je stekel za Kresetom, ki mu je pa ušel. Gole je bil smrtno nevarno ranjen. Obdolženec, kateri ne najde pravega izgovora za svoje dejanje, je bil obsojen na 8 mesecev težke ječe.

Vojškim naborom se je izogibal Leopold Pavčnik, posnekov sin iz Kleč. Tri leta pred prvim vojaškim naborom je brez oblastvenega dovoljenja popihal v Ameriko, od koder se je letos vrnil. Obsoten je bil na deset dni zapora.

Po nosu ga je udaril Ivan Kussian, 19 let star, kovač v Belišči, se je sprl s svojim tovaršem Jožefom Erlahom. Skočila sta si v lase, kar je imel za posledico, da ga Kussian udaril s polenom po obrazu in mu stril nosno kost. Obsoten je bil na šest tednov ječe.

Pomlad je spet. Dne 19. julija je pobila toča sadno drevje po nekaterih krajih krog Mirne peči popolnom. Sedaj pa je začelo drevje znova poganjati in cveti.

Misterijozen slučaj. Ko je teden nesel nekoliko slaboumen i letni sinko pekovskega mojstra iz Most pri Ljubljani v mesto žemlje in šel po Poljanški cesti mimo nekoga kozolca, kjer sta ležala dva tuje, eden pozval, da naj mu da nekaj žemelj. Ker dečko tega ni hotel storiti, ga je baje eden zgrabil za usta ter mu grozil z nožem. Ker se je dečko tega prestrasil, te tujem kruh pustil in bezal. Pri begu je srečal dva domaćina ter jima slavil razložil. Le ta dva sta enega takoj ujela ter ga izročila policiji, drugi pa je pobegnil.

Arretovanec si je nadel napadno ime, je nekoliko abnormalen, a že večkrat predkazovan. Tega so izročili sodišču, ubeglega pa se zasledujejo.

Kje je Krki je utonila 15 avgusta Matilda Kastelic iz Irščke vasi (fara Smihel). Služila je za natarkarico pri g. Kondi v Kandiji. Nekam preveč vesela se je šla voziti po čolnu z dvema zidarijama Goričanoma, a ker je bil čoln za tri osebe prelahko, se je par metrov od sredine reke proti levemu bregu prevrnil, ravno nasproti gospodiljstvu g. župana Zurca. Zidarijata plavati in sta se rešila, Matilda Kastelic pa je kmalu zginila v vodi.

Z vrhnike se poroča, da je 25. avgusta obhajal občeznani 86letni ribič Jernej Sveti, po domače Bergamuc 54 letnico svoje poroke.

Kaplan Valentin Tomc v Smihelu je fantom, ki so se kopali pod kapljano pobral obliko in jo čisto navadno odnesel domov. Šele ko se mu je zagrozilo z žandarmerijo je obliko vrnil. Seveda starši otrok niso mirovali, ampak so vložili proti kaplanu tožbo. Pred sodiščem se je sklenila poravnava, in sicer pod pogojem, da plača kaplan za C. M. D. 25 kron, za dijaško kuhično 25 K in vse stroške.

Trebuhi ga je bolel Janez Gornik, 16 let star, je delal pri pekarskem mojstrovem Duilio Molinaro na Raketu, Neko popoldne je Gornik videl, da je njegov delodajalec obesil svoj suknjič na ograjo. To priliko je obdolženec urno porabil, ter izmaknil iz suknjiča 3 bankovce po 20 K, nato se pa odstranil z izgovorom, da ga trebuhi boli. Gornik, ki tativno priznava, je bil obsojen na tri meseca strogega zapora.

Bojevit kosec. Alojzij Lah, 22let star iz Oplotnice, je v družbi Antona Goleta in Jozefa Kreseta cel teden kosil v Lazih pri Planini. V nedeljo, dne 24. julija so šli skupaj v Cedar Rapids, Ia.

Naznanilo.

Naznanjam in priporočam vsem slovenskim in hrvatskim materom glede svojega posla in se jim priporočam za vse prilike.

Franciška Zupan,
izkušena slovenska babica,
620 St. Clair ave.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo in najboljše sredstvo za rast las, proti izpadanju las in odstranitev lusk in glav, t. j. Alpen tintura in pomada, ob katere resnično moškim in ženskim zrastejo lepi lasje; ravno tako moškemu zrastejo lepi brki in brada. Revmatizem v rokah in nogah se popoloma odstrani, ravno tako kurja očesa, ozebljine, bradavice in potne noge to zdravilo hitro odstrani.

Vprašajte pri:

J. WAHČIČ, 1296 E. 6th St.
Cleveland, O.

AVSTRO - 'AMERIKA' CRTA.

Napravljena je in hajcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate. Regularna vožnja med Trstom in Reko. Brzi poletni in novi parobrodi na dva vijaka: Martha Washington, Laura, Alice, Argentinian in Oceanian. Drugi novi parniki kateri vozijo 19 mil na uro se gradijo.

Parniki odpeljujo iz New Yorka ob sredah ob 1 popoldan in iz Trsta ob sobotah ob 2 popoldan proti New Yorku. Vsi parniki imajo brezčrni brzovaj, električno razsvetljavo in so moderno urejeni. Hranil je domača. Mornarji in zdravnikov govore slovensko in hrvaško. Za nadaljnje informacije, cene in vožne listke obrnite se na naše zastopnike ali pa na:

Phelps Bros. & Co., Gen'l Agt's, 2 Washington st., New - York.

Vi nas poznate.

Izvršujemo v

Tihotapec.

Josip Jurčičeva povest.

Tretje poglavje.

Sedaj vidimo tihotapece na delu, kako beže pred zasledujicimi graničarji. Ves spahan pridri France s čulo tobaka k samotni zidanici. Hrvata prideta za njim in po kratkem dogovoru odideva v zidanico. France pa odide v vas pogledat, če mu oče in sestra še živita. Vse je tih, še smrčanje iz zidanice se razlega. Tu pa pride zgaga Tekmec, ki se poslasti tobaka, nato pa gre še klicati graničarje, da uklenejo Hrvate. Tekmec je raditega izdal Hrvate, da bodejo slednji zaprti, dočim bo on lahko prodajal tobak po vasi, nekaj pa tudi iz osvete, ker mu zadnjic v krmi nista hotela posoditi petice, da bi vino plačal. Po Tekmečevim odhodom pa pride Rezika, pravzaprav beži pred pećom, ki je od zadnjega poboja že nekoliko okreval in zopet lazi za lepo Reziko. Dohiti jo in ji zagrozi, da ce ga ne bode rada imela, se bo slabo godilo njenemu bratu. V tem hipu se pa vrne France in ugleda Peča in sestro. Stare sovrašto se znova zbuditi; krepkeje prime France za gorjajo, a Peč za sabljo in manjke, toda France se urno umakne, dočim se Peč Francetovem udarcu ne more braniti; amrino zader pade na tla. Tu se zbudita tudi Hrvata ter poskačeta iz zidanice, a še predno moreta pobegniti pridejo graničarji, ki jih je priprjal Tekmec. Zopet se vnamejo na življenje in smrt. France, zader od sablje, pade nezavesten poleg Peča. Hrvata se udasta, in graničarji vse tri zvezane odvedo. Kakor vselej, tako se tudi danes Tekmec smeje ujetim Hrvatom in svoji prebrisnosti. Toda njegove budobije še ni konec. Hotel je ljudi in oblasti zapeljati na napadno pot. Zaže torej zidanico, da bi ljudje misili, da je zajedno s poslopljem zgoreli tudi tobak. Ukreše oganj in ga podatkne v slamnato streho da je kmalu vsa zidanica v plamenu.

Cetrtog poglavje.

Clovek bi misil, da je usoda tihotapev zapečatena ter da je Tekmec popolnoma varen utihotaplenega tobaka. V četrttem dejanju pridevo zoper do Rebernikov gostilne in sicer pozno zvečer. Stara klepetulja, vaška kokošarica, pripravlja o ubitem Peču, zaprtih Hrvatih; največ v povedati o tihotapcu Francetu. Tudi drugi navzoči može obreno govorico na ta dogodek. Nihče prav ne ve, kdo je Peč ubil, le skrivnostno namanjavanje kroži okoli. Sele dol si Tekmec, ves krov in spahan, pripravlja, da sta Hrvata in France ušla graničarjem, ter da se je boj z nova začel. Hrvata sta stpotoma Tekmeca za izdajalstvo strahovito nadala, da je samo na pol ſe živ. Vse kosti ima polomljene, le s pijačo jih še vkljup drži. S par kravjimi pozirki Rebernikove kapljice, pozivljeni Tekmec pripravlja o dogodek zadnjih dñij, kako sta ga Hrvata do smrti pobila, in kako jima je vendar ušel. Nenavadni hrup pretrga govorico. V hoso stopi s strašnim pogledom France ſe ukenjen. Gostilničarja prosi, naj ga skrije pred graničarji. Predno se pa ljudje zavedo, pridejo graničarji, katerim France uide pri stranskih vratih. Graničarjem niče nič ne pove, le v svojo nesrečo izblekne Tekmec: "Može cesarski skozi okno te ušel, po zraku je sfrčil." To je bilo dovolj. Graničarji so v njem spoznali onega, ki je začgal zidanico in ga kljub protestom in zvijanjem ukenili. Starega lokavega tihotapca je zadel kazen.

Peto dejanje.

V zadnjem dejanju se nahajamo na domu očeta Štibernika, ki so ga žalostni dogodki popolnoma potrli. Kakor senca nudi okoli hiše in pričakuje točnico — smrt. Sin — nesrečni njegov sin! Stanota in žalostni razložni stavci — sreča in

duso. Rezika ga tolaži kolikor ga more, a hudočni kokošariki jek z mirjuje, hoteče vedno očetu razkruti, da je njegov sin ubijalec, da bo najbrž obesen. Oče se spravi k počitku, a Rezika pada na kolena in molji za nesrečnega brata. Počasi odide k počitku. Tihotapec — vrata se počasi odpre — pokaze se med vrati glava, oči begajo po sobi, pokaze se cel život — in notri stopi France, tihotapec. Kako mu bije srce, ko stoji sredi rojstne hišice, kjer mu je nekoč tekla zibelka! Kak razloček tedaj in sedaj! Kako se prestrasi Rezika, ki pride v sobo začuje rožljanje verig in zagleda kri na Francetu. "Rezika!" I se izvije počasi globok izdh bratu. Par besedi in že mu je usoda, za petami. Zunaj začuje se glasen ropot — graničarjev, ki sledi Francetu. Sestra Ijubezen vzplamti in sili Franceta da se skrije. France pristavi k oknu stol, kar se odpre vrata. France hoče pospešiti beg, graničarji ga ugledajo, strel poči, da grozno odmeva po samotni hiši, in France se zgradi ustreljen na tla. Strel privabi očeta v sobo. Oborožena sila stoji v sobi, dim se vali proti stropu, France pa leži v svoji krvi na tleh, pri njem pa plaka sestra Rezika. Moči zapuste očeta, stenki se mu pred očimi, a konečno pade hčeri v naročje.

Nad Štibernikovo hišo je prišla velika nevihta, ki izvabljajo človeku solze v oči. Uboagi oči plakat nad nesrečno smrtno svojega sina, Rezika pa, ki je prestala že toliko gorja, pa pričakuje še najhujšega — zgubila bo očeta. Tako se končuje igra o silovitem tihotapecu, ki je resnično tihotapil na Dolenjskem, a sreča mu ni bila mila. S krvjo je bila začrtana njegova pot, s krvjo znamovana do zadnje stopinje.

Tako smo rojakom na kratko opisali nad vse zanimivo igro, da jo bodejo vedeli cenniti: vsak ki se zanima za gledišče, bo pohitel k igri, ki nuditi toliko lepih veselih, pa tudi žalostnih prizorov. Junak igre je France, ki nastopa v vseh petih dejanjih, poleg njega pa igrat veliko ulogo sestra Rezika in oče Štibernik. Za razvedrilo in zabavo bo pa v veliki meri skrbil "suha kroza, zgaga pretkana", star Tekmec. Ta bo ves čas ljudi s pomočjo svojega jezika in s prirojeno bahavostjo zabaval, bodisi ko kliče vina, in kriči, da ima denar kot peška na jablani, bodisi ko krade tobak in kliče Hrvate na korjajo, itd. itd.

Tato še enkrat opozarjam: cenjenje občinstvo, da ne zamudi pohititi k lepi igri, ki obeta biti nekaj posebnega v tej sezoni.

K obilni udeležbi vabi najudnejše:

Slov. pod. in dram. društvo Lunder - Adamč. Konec.

Mali oglasi.

Zahvala.

Za slovensko cerkev v Euclid, O. so darovali sledeči rojaki po Newburgu: po \$1.25 J. Smrek, po \$1.00 A. Polončič, L. Kravčar, J. Ferlan, M. Plut, A. Suhadolnik, A. Marončič, L. Barle, po 50c M. Potisk, V. Toletko, J. Vidmar, A. Fortuna, V. Slak, T. Štavdar, F. Mavzar, K. Kužnik, F. Pirk, A. Kalnikar, po 25c M. Turk, J. Kužnik, J. Papež, M. Kravčar, M. Zerovnikar, J. Češnik, J. Povž, A. Kastelic, A. Muhanjanc, J. Orladen, D. Globokar, A. Adler, M. Adler, J. Komel, J. Sagan, M. Škušč, J. Jančar, F. Pirc, J. Janežič, J. Sadar, A. Ajriš, L. Samec, I. Tekavec, J. Perušek, E. Šork, F. Blatnik, M. Avgustin, M. Sajin in sedem rojakov je dalo po 7 centov, skupaj \$21.10, za kar izrekamo vsem darovalcem najprisrečnejšo zahvalo.

All ste že ponovili narodno mlihat? Samo dva dolarja na leto.

Saloon na prodaj v stedini slovenske naselbine. Najboljša prilika za Slovence. Vprašajte v našem uredništvu, ki vam bo vse pojasnilo. (70).

Lepo novo pohištvo za dva se proda takoj po nizki ceni radi odpotovanja v drugi kraj J. Marentič, 1098 Norwood Rd. (70).

Dobro službo dobri takoj dobra dekla; stalno delo, dobra plača. Oglasite se pri J. Kozely, 1734 Hamilton ave. (75)

Opomin!

Tem potom ſe enkrat opominjam Andreja Volk, star 50 let, doma iz Gradišča, da se zglasi pri spodaj podpisanimu in poravnava svoj dolg. Kdor rojako mogoče ve za njegov naslov, naj mi naznani: za trud mu plačam \$1.00

Jože Kuhar,
5477. Hamilton ave. (70)

POZOR DEKLETA!

Mladenič, star 28 let, s precejšnjim premoženjem ter stalnim delom bi se v svetu ženitve rad sezmal s pošteno slovensko deklico. Samo reane ponudbe, katerim mora biti priložena slika naj se pošiljajo na upravnštvo "Amerika" pod imenom "Gotova sreča", 6119 St. Clair ave. Cleveland, O. (69)

Saloon na prodaj na jako pravarem prostoru, bližu plinovne tovarne. Proda se radi presevte. Najlepša prilika za Slovence, da si naredi denar. Poizvedite za podrobnosti pri Anton Mihelčič, 1016 Main St. Cleveland, O. (70)

Dobro ohranjen harmonij (orgle) na prodaj. Proda se po nizki ceni. Vprašajte pri Fr. Birtič, 4521 Collins ave. Collinwood, O. (70.)

Slovenec, star zaled, slovenskega, nemškega in hrvatskega jezika zmožen v govoru, branju in pisavi, išče kakve službe bodisi pri Slovencu ali Hrvatu. Pismene ponudbe prosim na naslov Frank Goettlicher, 1383 E. 39th St. Cleveland, O. (66)

Hiše in loti na prodaj v zamenu tudi v zameno. Poizvedite na 1591 E. 27th St. Jako ugodna prilika za Slovence. (72)

Zastonj!

Dajemo krasno iglo, vsakomur, ki nam pošlje 5 naslovov svojih prijateljev. Igla je kot od prvega demonta. Pišite takoj in pošljite nekaj znank za poštarino, in iglo dobite zastonj. Walter Davis, 1307 Flatiron Bldg. New York City.

Naznanilo.

Naznanjam vsem rojakom v Clevelandu in okolici, da sem otvoril na novo urejen saloon na 4831 St. Clair ave. Zraven saloona se nahaja, oziroma je v moji skrbi hotel in restaurant, kjer se bode rojakom vedno preskrbeli z dobrim in čednim ležiščem prav po nizkih cenah ter se bode kuhalna prav domaća hrana. Priporočam se vsem tukajšnjim rojakom, kateri, tudi onim, ki pridejo v mesto, da se oglasijo pri meni in prepričani naj bodo, da bo postrežba najboljša.

V obilen obisk se priporoča Frank Weichich, 4835 St. Clair ave.

JOHN GORNICK, SLOVENSKI KROJAČ
6105 St. Clair Ave.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih trpežnih jesenskih in zimskih oblik. Prodajam oblike po meri in prodajam že narejene oblike. Priporočam se sl. društvo v napravo uniform in izvršenjem vsa druga krojaška naročila.

Tel. Princeton 2402 W. SVOJ K SVOJIM!

USTANOVLJENA 1890

THE Lake Shore Banking & Trust Company.

KAPITAL \$200.000.00
PREOSTANEK \$50.000.00

55. cesta in St. Clair avenue
Superior ave. in Addison Rd.
Huron Rd. in Prospect ave.

Ta banka vam nudi vse prilnosti in lahkote banke v mestu in poleg tega je prijazna kakor vaš sošed. Posojuje denar na vašo lastnino.

Plača 4 odstotke na hranilne vloge od dneva vložitve.

Opravlja vse trgovska bančna opravila. Ideljemo zavarovalnilno po najnižjih cenah. Daje varne hranilne boxe odjemalcem po nizkih cenah v najem.

Pošilja denar na vse strani sveta. Prodaja šifkarte za vse glavne linije

V kratkem, prizadeva si, da skrbno postreže odgovine, ki jo ima skrbna iminalcem v vseh črtah tr konservativna banka.

Ta banka je podvržena postaviti zveze državnih bankarjev in je vedno odprta za pogled državnemu nadzorniku bank.

Z veseljem sprejemajo nove odjemalce. Inozemski oddelek odprt zvečer.

DIREKTORJI:

Jas. A. King
A. T. Perry
A. F. House
S. H. Tolles
Frank R. Scofield
Frank C. Osborn
Jno. M. Gundry

Jno. S. Oram
Chas. P. Ranney
F. F. Prentiss
H. W. King
Harley B. Gibbs
Edward S. Page
J. Horace Jones

URADNIKI:

Jno. M. Gundry, predsednik
H. W. King, podpred
W. S. Bowler, tajnik
G. F. Schultz, pom. blag.

— Mi smo agentje plinove družbe. Platite svoj račun za plin v našem uradu. Prihranite si čas in denar.

Kruh kakovosti.

Poskusite en kruh.

VIENNA kruha.

VI

Satan in lškarijot.

Spisal Karol May, za "Ameriko" priredil E. J. P.
DRUGA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

"In kaj pravite k temu, da bi celo jaz želel iti z vami?"
"Vi? Hm!"

"Ne godrnajte! temveč govorite! zakaj delate tak obraz?"

"Ker se vam je reklo, da morate ostati tukaj in čakati na stotnika."

"Pah! To me sedaj ne briga več. Prej smo vsi misili, da gotovo zmaga. Ker se je pa zgodilo ravno narobe, nisem več navezan na povelja."

"Jaz ga nalašč začudeno pogledam; lisjak to opazi in reče:

"Vi se čudite razburjenju, v katerem se nahajam?"

"Na vsak način: stotnik je vendar tuj človek, pa se tako zavzemate zanj!"

"To je že res, pa jaz sem še tak. Pomudil sem mu svojo roko, da ga rešim, in svojo bledo hočem spolniti. In sedaj se nahaja celo v življenski nevarnosti. Ali hočete torej pristiti pri Kirge-beju za mene?"

"Ne vratjam, če bo dovolj, ker na vojaške pohode, se ne jemlje vsakega civilista s seboj."

"Pa je vendar vas vzel?"

"Ker misli, da sem Kara ben Nemsi, sicer bi gotovo šel z njim."

"Toda kaj je z Einneyem in Somalijem?"

"Ker sta njegova gosta, ki jim ne sme odršči nobene želje."

"Izgovor. Mr. Jones, izgovor! Povejte mi kratko, če boste govorili za mene?"

"Poskusiti hočem!"

"Lepa hvala vam! Torej južne odidemo?"

"Da; o svoji prošnji pri Kirge-beju vam sporočim po poslancu. Toda kakšno ime naj mu povem, da vam ho poznam?"

"Imenuje mu pravega. Rečete, da tem Small Hunter iz Združenih držav, in da sem prijatelj stotnika. Ker sem prečlan, da bo imela vaša prava uspeh, se takoj pripravim na pot."

Po tem dogovoru odidem zajaham konja in se napotim nazaj proti poveljnikovi palači. Slep me je grozno silil, da ga vzamem s seboj, dasi je baš to bilo, kar sem najbolj želel.

V palači dobim poveljnika, Emmerya in Winnetou pri dogovoru. Winnetou je seveda močil, ker arabskega ni razumel, poveljnik pa angleškega ne.

Nikakor mi ni bilo težko dobiti dovoljenja za napačnega Hunterja, samo da je Kirge-bej izrazil željo, da nas tujec ne spremlja, pač pa se priklopil navadnim vojakom."

"Meni je jako prav," odvrnem, "ker je tudi meni njegova bližina zoprna."

"Zakaj?" vpraša poveljnik.

"Ker mi ne ugaja njegovo našanje in ker mu ni treba vedeti, da se nahaja glavar Apačev pri nas."

"Ali imate vzrok zato?"

"Seveda imam vzrok. Toda o tem ti prihodnjic kaj več povem."

"Dobro. Toda če vpraša po Winnetou, kaj mu boste povedali?"

"Rekli budem, da je Winnetou Afrikanec z imenom ben Ara."

Tem je bila zadeva rešena, nakar sem odpodal objubljenga potnika v Zaguan, kateremu sem obenem naročil, naj vasi Small Hunterju, da ga budem drugega jutra čakali pri vasi Uneka, kjer se vojni pohod prične."

V družbi dobrega poveljnega smo preživel lep večer, radičesar se je pa drugega jutra na vse zgodaj poslovil, ker je moral pripraviti svoje vojake. Popoldne odhajamo proti vasi Uneka, kjer so bili vojaki pripravljeni.

Slednji so bili res dobro oboroženi s sabljami, puškami in zopet glas:

"Betšidi, betšidi; suban Alah! —ti prihajaš, prihajaš! Hvala Alahu!"

Če je bila moška ali ženska nisem mogel razločiti, ker je bila tako otekla, da se niso poznale poteze: okoli glave pa je bila zavezana modra cunja. Pred glavo pa leži otrok v sami srajčki, ki je imel oči zaprte in se ni premaknil; de te je bilo staro komaj eno leto. Telo, na katerem so jastrebji kljuvali, je ležalo le deset korakov proč; sedaj je bilo tam le je nekaj kostij.

Groza me stres, skočim s konja in se sklonim k glavi: oči so zaprte: oseba, ki je klicala, je postala nezavestna. Za otroka in za drugo se sprva nisem zmenil; zakopani je potreboval največ moči. Odgrhem pregrinjal na glavi in usijo se dolgi lasje pred meno. Bila je ženska.

Kako naj jo brez pravega orodja hitro izkopljem? Na pomoč vzamem roke. Tla okoli so bila močno pohojena, toda ko pridev globlje, postanejo mehkejsa. Ker pa žensko niso stoječo zakopali, pač pa sedečo, mi je bilo delo zelo olajšano.

Najbrž lopovi niso imeli časa dalj kopati. Ko dobim ženo iz luknje, jo položim na pesek, se vedno nezavestno. Stara je morala biti okoli dvajset let in je bila oblečena po kroju revnih beduink.

Tudi otrok ni bil mrtev. Pri sedlu sem imel nekoliko vode,

katero takoj vlijem v otrokovata usta. Otrok odpre oči, toda kakšne oči: bile so prevlečene z neko rujavo kožo; otrok je bil slep. Dam mu se več vode: piše in pije, potem pa zopet zapre oči: bil je tako utrujen, da ni mogel bedeti.

Jastrebji so se zopet nabrali okoli. Dasi se ne drznejo do mene, vendar klujejo okoli trupla; pomerim z brzostreko in ustrelim dva, nakar ostali z velikim krikom odlete.

Oba strela zlramita tudi žensko, najprvo pogleda proti otroku, potem pa mene in reče:

"Kdo si ti? Čegav si? Ali si vojnik Uled Ajunov?"

"Ne," odvrnem. "Tuje sem, ki je prišel od daleč, in ki bo tebi pomagal. Slaba si: vadsi se, nakar ti dam vode."

"Da, vode, vode, vode!" reče in me proše pogleda.

Podam ji vrč: ženska izpije vso vodo, nakar mi vrne posode: potem pa pogleda na truplo in se začne bridojati. Ker sem misli, da bo jok nekoliko potolažil, jo pustim in grem proti truplu: lobanja je imela več luknjen, iz česar sem sklepal, da je bila oseba ustreljena v glavo: sledov ne dobim nobenih. Ko tako opazujem podrobnosti okoli sebe, se je ženska nekoliko potolažila: vrnem se torej k njej in rečem:

"Tvoje srce je težko in tvoja duša je ranjena: rad bi ti privočil pocitev. Toda moj čas ni samo moj: rad bi torej vedel, kako bi ti mogel pomagati. Ali hočeš odgovarjati na moja vprašanja?"

"Well! Zakaj mi ne bi poslali ogleduhov naprej? Jaz ti in Winnetou lahko gremo. Apaču je že najbrž dolgčas, torek mu moremo preskrbeti kaj dela. Naj jaha z menoj tu na desno, ti pa na levo. Jahajmo vsak v četrti krogu, nakar se zopet snidemo. Ali si zadovoljen?"

"Getovo! Svojega konja se nisem izkušil. Počasna jeza mu ne ugaja. Torej naprej Emmeryu!"

Ločimo se. Prav prepričan sem bil, da bodejo Uled Ajarji poslali ogledube naprej, katero smo morali zalotiti in prjeti.

Ko tako dirjam po ravnini, opazujem na vse strani, kaj se godi, okoli mene. Isto tako tudi moja tovariša na drugi strani. Jahan sem tako eno miljo, dve in tri, ko se hočem vrniti, da se zopet sestanemo, ko za pazim več premičnih točk, ki se zdaj približajo zemlji, pa zoper dvignejo v zrak. To so morali biti jastrebi, ki so prezali na mrhovino. Takoj obrnem proti omenjeni točki.

Ko sem bil oddaljen kakih 200 konjskih dolžin, začujem človeški glas. Nato pa, ko pridev bližje, pa začujem glasne klice:

"Meded! Meded! La Alah, ta al - na pomoč, pomoč! O Bog, pridite, pridite!"

Bil je človeški glas. In sedaj opazim tudi razločno človeško postavo, na kateri kljuje več jastrebov; takoj za to postavo pa še druga vrsta jastrebov, ki je nekaj opazovala: ko se približam se dvignejo v zrak.

Da, trgalj so se za človeško meso. Kakor iz zemlje začujem zopet glas:

"Severove praske zoper glavobol smatram za resničen blagoslov človeštva", piše g. J. Rsky, Red Wing Minn. Poskušal sem razna zdravila zoper moj glavobol, ampak trditi smem, da ni nobeno vstane nadkritili teh praskov. Načini bolnički vedo, kje iskati pomoč in dobiti hitro olajšbo, kot sem jo dobil jaz. Na prodaj v lekarnah: 25¢ škatljica.

W. F. Sewera Co., Cedar Rapids, Ia.

Kje iskati pomoči.

"Severove praske zoper glavobol smatram za resničen blagoslov človeštva", piše g. J. Rsky, Red Wing Minn. Poskušal sem razna zdravila zoper moj glavobol, ampak trditi smem, da ni nobeno vstane nadkritili teh praskov. Načini bolnički vedo, kje iskati pomoč in dobiti hitro olajšbo, kot sem jo dobil jaz. Na prodaj v lekarnah: 25¢ škatljica.

W. F. Sewera Co., Cedar Rapids, Ia.

TURKEY RED

CIGARETTES

so narejene iz najčistejšega turškega tobaka in imajo posebni duh, ki se dobri samo pri najboljših cigaretah

Kupite Boxo danes.

Ponosite eno knjižico in nikdar ne boste kadili drugih cigaret. Predsednik Združenih držav ne more kaditi boljih cigaret kot so TUKEY RED CIGARETTES.

POREDJOVANJE:

S. Anagnos, korporacija, Iest.

The American Tobacco Co.

10 FOR 10¢

Društvo Naprej, Ž. S. N. P. J.

VABI

vrtno veselico,

ki jo priredi

na običajni delavski dan (Labor Day)

t. j. 5. SEPTEMBRA '10.

v Lake Side vrtu, poleg Gordon Parka.

ODHOD Z GODBO NA ČELU.

SPORED KORAKANJA NA LICE MESTA.

Slov. Sokolice, Slov. Sokol, Deški naraščaj, Sam. pod. dr. Slovenija, Slov. Nar. Cítalnica, dr. U Boj št. 53, dr. Primož Trubar št. 126, dr. Lipa, št. 129, dr. Balkan št. 133, dr. Brooklyn št. 135, Napredne Slovenke št. 137, dr. Tabor, dr. Mir, dr. Naprej št. 5. Ž. S. N. P. J.

N A V R T U :

Pozdrav udeležencem. Raznotere zabave: šaljiva pošta, petje, ples, trg, i. t. d.

Vstopnina Slovanom prosta. Druge narodnosti 25c.

Slov. godba pod vodstvom g. F. Butala

Na razpolago raznovrstna gorka in mrzla okrepčila.

Za obilen poset se uljudno priporoča

Društvo Naprej.

M. Goldberg.

5812 St. Clair Ave. (v lastni hiši)

Znana zlatarska trgovina.

Kot posebnost ponujam zlato uro, z izvrstnim kolesovjem, garantirano za 20 let, katere ne morete kupiti nikjer drugje izpod \$25 moja posebna cena je \$13.00 Zlate verižice po tri dollarje so garantirane za deset let.

Se priporočam v nakup prstanov, poročnih in drugih, diamantov. Dobre nikelnaste in srebrne ure Velika izbera možnih in ženskih verižic. Bogata zalog stenskih ur. Popravila se točno in po ceni izvreženo. Vsako delo jamčeno. Govorimo slovensko na moja vprašanja?

"Ali je ta mrtvec bil tvoj mož?"

"Ne: starček je bil prijatelj mojega očeta: potoval je z menoj v Nalbumu."

"Kam pa si bila namenjena?"

"K grobu svetnika v Nalbumu: ko mi je Alah dal otroka, je prišel slep na svet: romala sem torej na svetnikov grob, da bi otrok zdrobil zdravje: z menoj je šel starček, ki je bil tudi slep na enem očesu."

(Nadaljevanje.)

Kje iskati pomoči.

"Severove praske zoper glavobol smatram za resničen blagoslov človeštva", piše g. J. Rsky, Red Wing Minn. Poskušal sem razna zdravila zoper moj glavobol, ampak trditi smem, da ni nobeno vstane nadkritili teh praskov. Načini bolnički vedo, kje iskati pomoč in dobiti hitro olajšbo, kot sem jo dobil jaz. Na prodaj v lekarnah: 25¢ škatljica.

W. F. Sewera Co., Cedar Rapids, Ia.

Rojakom

priporočam svoj fino urejeni saloon na 613 St. Clairave, N. E., kjer je vsakdo postrežen v svojo največjo zadovoljnost.

Mrzlo, sveže pivo in fine smodke ter žganje vedno na razpolago gostov. Nadalje se priporočam društviom v oddajo velike v male Knausove dvorane, ki so najboljše, kar jih je slovenskih dvoran v Clevelandu. Velika dvorana je pripravna za igre, seje in zborovanja. Dvorana je na novo opremljena in zadostuje vsem potrebam.

Rojakom se priporoča v obilen poset svojih prostorov

Mike Setnikar,